● DIN INTIMITĂȚILE GAZONULUI ●

FRANCISC FABIAN

ARTA DE A LANSA TALENTE

Francisc Fabian a apărut pe scena fotbalului nostru în urmă cu peste patru decenii. Avea 13 ani cînd a fost legitimat la piticii Victoriei din Cluj. A escaladat apoi — cu siguranța pe care o conferă talentul și pasiunea — treptele promovării ajungînd să joace, la vîrsta junioratului, în echipa de seniori. A parcurs, după aceea, un drum lung și anevoios, cu nestatornică intenție de a se stabili undeva, dar hotărît întotdeauna să lupte pentru afirmare. Cînd a abandonat activitatea competițională, în 1952, în dreptul numelui său erau înscrise pe rînd, cinci mari echipe — Phönix Baia Mare, Carmen, Jiul, C.F.R. Timișoara și Metalul București — dar nici o satisfacție deplină.

Și au venit anii antrenoratului. Puțin promițători la început, cu multe căutări, cu dorințe retezate de inerente greutăți și de împrejurări. În 1965 însă, Francisc Fabian s-a oprit, ca în fața unei revelații, din drumul său neobosit de peregrin, cu convingerea omului care a găsit, în sfîrșit, adevăratul sens al vieții. Și întreaga lui experiență, putere de muncă și ambiție de realizare pe plan profesional le-a pus în slujba instruirii celor mai mici fotbaliști, ca antrenor la Centrul 23 August, chiar în primul an de existență a acestuia.

De atunci s-au scurs multe toamne. Francisc Fabian privește înapoi cu mîndrie și spune astăzi cu mulțumirea grădinarului care culege roadele la vremea cînd se apropie recolta: **„Din mîna mea au ieșit, pînă acum, Aelenei și Marcel Răducanu. Vor veni și alte talente pe care le văd, în scurt timp, realizate: Nenu, acum la Minerul Deva; Tararache, împrumutat la Sportul Studențesc; Niță de la Minerul Anina; Luca de la Jiul, Toma, Mocanu și alții".**

Dintre toți însă, marea realizare și poate marea slăbiciune a antrenorului Fabian rămîne Aelenei: **„Parcă-l văd în ziua cînd a venit prima oară la mine. Mic și slab ca un țîr. La adus de mînă Gigi Tătaru — junior pe atunci — în 1965, cu un aer protector, recomandîndu-l ca pe un puști de talent, deși fusese respins la o selecție organizată pe Ghencea. L-am privit puțin pe micul Sile. Antrenorul Bacinschi mi-a zis să-l opresc, că e prieten cu Șunulanschi, pe care numai astfel îl poate convinge să rămînă. Și l-am oprit. Apoi m-am luptat să-l mențin împotriva tuturor acelora care refuzau să creadă în perspectiva lui ca fotbalist, l-am pus la porție dublă de mîncare și i-am îndrumat talentul pe căile pline de adevăr ale tehnicii".**

Șase ani mai tîrziu, Francisc Fabian avea să cunoască și prima mare răsplată morală a străduințelor sale. Aelenei, copilul firav și contestat de toți, debutează la 18 ani în echipa Steaua, într-o finală de Cupa României, împotriva dinamoviștilor bucureșteni. Contribuția sa în joc este decisivă și victoria echipei sale înseamnă propria sa victorie, pe care se grăbește să o împartă cu cel care i-a inspirat încrederea în reușită. Cu antrenorul Fabian care primește dovada de recunoștință a elevului său cu ochii umeziți de lacrimile fericirii.

Dar Aelenei este numai unul dintre exemplele care atestă pasiunea pentru profesie și dragostea lui Francisc Fabian pentru tinerii fotbaliști. Pentru că, dacă curiozitatea te îndeamnă să pătrunzi mai adînc în intimitatea preocupărilor sale, vei avea prilejul să-l auzi povestind, cu plăcere și despre Ionel Niță, copilul orfan pe care l-a ajutat să-și facă un drum în viață și pe care-l așteaptă cu emoție să confirme ca jucător; despre micul Ion Constantin, din comuna Cernica, care vine zilnic cu tatăl său la antrenament; despre Răzvan Moldovan, un talent care se împarte între fotbal și pictură, despre Nicolae Costache, Luca Lică, Ion Mihai, Sorin Costachi...

Și dacă ai să-l mai întrebi pe Fabian — antrenorul — care este secretul reușitei acelui transfer afectiv dintre el și elevii pe care-i instruiește, răspunsul ai să-l găsești înscris pe prima filă a unui carnet, sub forma unui veritabil crez profesional: **„Să fii un bun meseriaș și un exemplu de comportare și ținută, să te porți cu copiii ca un adevărat părinte, să fii exigent, dar drept, perseverent în muncă și încrezător în reușită, ori de cîte ori ai pornit la drum cu dorința de a realiza ceva"...**

... La 55 de ani — etate pe care vigoarea și aerul de plină tinerețe i-o contestă — Francisc Fabian a luat din nou munca de la capăt, cu o grupă de copii care de-abia fac ucenicia fotbalului.

— Cînd promoția aceasta, de care mă ocup în prezent, se va găsi peste șapte ani la limita superioară a junioratului, spune antrenorul Fabian, **eu voi avea, firește, vîrsta pensiei. Și tot ce-mi doresc mai mult acum este ca atunci să pot adăuga la bilanțul realizărilor mele încă 3—4 jucători de clasă, înaintași în primul rînd, de care are atîta nevoie fotbalul nostru".**

Mihai IONESCU

„AR FI TIMPUL SĂ ADUCEM PRIMUL TITLU ÎN OLTENIA !..."

S-a trezit jucînd fotbal în Cartierul Obor al Bucureștiului, acolo unde s-a născut acum 27 de ani, la sfîrșitul lui ianuarie. Copilul acela blond, cu ochi iscoditori, părea cam firav, dar truda sa în teren, la mijlocul terenului, impresionase pe mulți dintre colegii săi de joacă zilnică. L-a impresionat și pe antrenorul Victor Stănculescu, la o selecție făcută la școala generală nr. 48, acum 14 ani, și astfel, *Lucian Strîmbeanu* ajunge „fotbalist legitimat" în echipa Școlii Sportive Nr. 2, în aceeași echipă cu Lucescu. Jocul său place, mai ales ochiului versat. Iar Traian Tonescu, mare căutător de talente, merge într-o zi acasă la părinții copilului și obține permisiunea să-l transfere la juniorii lui Dinamo. *„Eram acolo, în echipa de juniori din șos. Ștefan cel Mare, cîțiva băieți care jucam fotbal de dimineața pînă seara. Dumitrache, Velea, Velicu, eu și alții care între timp s-au pierdut pe drum".* Cînd împlinește 18 ani este transferat la Dinamo Victoria, în Divizia B. Joacă foarte puțin. Dar cîțiva antrenori care l-au remarcat la un meci al selecționatelor de juniori, îl solicită. Și împreună cu Velea se hotărăște să plece la Galați, la Siderurgistul, în prima divizie. *„A doua zi nu m-am dus, însă, la întîlnire. Velea a plecat singur la Galați. Mă hotărîsem să plec la Craiova. Și cred că am făcut o alegere fericită, acum 7 ani!..."* Reușește să „cucerească" repede Craiova. La o săptămînă după ce venise în acest oraș, Strîmbeanu ajunge titular în Divizia A. *„Primul meci l-am jucat împotriva U.T.A.-ei, la Craiova. Am cîștigat, atunci, cu 2—0. Dar mulți consideră adevăratul meu debut, peste cinci etape de la acel joc, într-o partidă cu Rapid, tot la Craiova. Atunci eu am înscris singurul gol al meciului, și victoria aceea, atît de aplaudată de publicul craiovean, a fost foarte mult legată de jocul meu bun"*

La Craiova, Strîmbeanu se căsătorește (*„Soția mea, azi ingineră, este craioveancă!"...*), devine tatăl unui adorabil băiețel, Ovidiu, astăzi în vîrstă de 4 ani (*„Fotbalist vreau să-l fac!"*). La Craiova termină facultatea, în '72, devenind economist (*„Vreau să mai urmez o facultate, cea de științe juridice!"*). Suficiente motive pentru a afirma cu oarecare emoție și recunoștință: *„Nicăieri nu m-am simțit mai bine ca la Craiova! Nicăieri n-am cunoscut bucurii mai mari!..."*

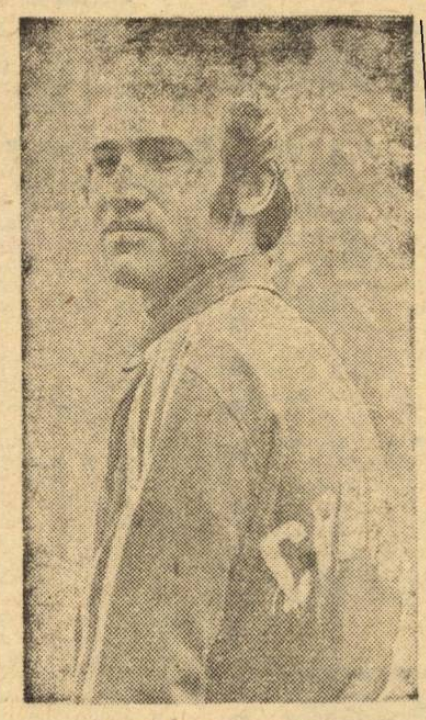

LUCIAN STRÎMBEANU

...Sigur, viața nu-l făcută numai din bucurii. Sînt atîtea iluzii neîmplinite. Atîtea speranțe puse în viitorul apropiat și de perspectivă. Și Strîmbeanu, om matur, în viață și în joc, nu putea face excepție de la aceste legi nescrise ale vieții. Poate că cel mai mare „of" este și pentru el, ca pentru atîția alții, *naționala*. Dar mai ales pentru el cel care a jucat o repriză, în echipa lotului mare, într-un amical cu selecționata Israelului, pe Republicii (*„Mă chemase Teașcă în lot. Am fost introdus la pauză la 0—1. Am jucat binișor, un șut fiind respins de... bară în picioarele lui Iancu, care a înscris. Am cîștigat cu 3—1. Dar, spre nenorocul meu, nu mă pot numi internațional, căci meciul acela s-a disputat sub titulatura de selecționate divizionare..."* Strîmbeanu a stat pe banca rezervelor echipei naționale la acel 0—3 de la Lisabona. Și, totuși, acest jucător care a fost atît de aproape de țel, fără să-l realizeze, are forța rațională și morală să declare onest: *„În ultimii 4 ani nu puteam juca în națională! Dumitru, Dinu și Radu Nunweiller au fost, într-adevăr, cei mai buni mijlocași ai țării! Nu-i mai puțin adevărat, însă, că marea șansă a unui fotbalist este să joace!..."*

La 27 de ani Strîmbeanu visează, încă, să joace măcar o dată în echipa națională. *„Dacă aș fi fost la o echipă bucureșteană, sînt sigur că astăzi aș fi avut cel puțin o partidă internațională A la activ. Dar, poate că nu-i timpul pierdut. Mai ales că eu vreau să joc fotbal pînă la 35 de ani!.."*

— Și ce alte dorințe mai ai?...

— *Cred că ar fi timpul să aducem primul titlu de campioni în Oltenia!*

— Pe cînd împlinirea acestei frumoase iluzii?

— *E posibilă și anul acesta! Oblemenco, Marcu, Bădin, Deselnicu, Țarălungă, Ivan, Velea, Manta, Oprea, Papuc... Nu vă spun nimic aceste nume?!... Dacă toți se vor dărui ca Dinu, fotbalistul anului '72, atunci am putea deveni campioni chiar în primăvara aceasta.*

Ar fi poate cel mai prețios moment din viața sportivă a celui mai vechi jucător din echipa Universității Craiova, Lucian Strîmbeanu, om cu calități deosebite, în teren și în viața cea de toate zilele...

Mircea M. IONESCU

OMUL POTRIVIT LA LOCUL POTRIVIT

Este un bărbat de 50 de ani, cu fața jovială și cu o surprinzătoare sprînteneală fizică. Are aerul că a trecut prin multe, că fiecare lumină din ochii săi încă tineri și fiecare fir alb de la tîmplă, sînt legate de o întîmplare anume, cu greutatea și semnificația ei. Stîrnit, plonjează bucuros în viitoarea discuțiilor despre fotbal, povestește, cîntărește, dă sugestii, are idei originale, devine însă zgîrcit la vorbă, aproape jenat, atunci cînd este solicitat să vorbească despre el.

Despre el, **Guță Tănase**, fotbalistul apreciat, ajuns pînă în echipa națională și uitat astăzi, categoric, în virtutea unei legi nedrepte, după care cei modești și sîrguincioși sînt striviți de popularizarea gălăgioșilor și pozerilor. Alexandru (acesta este prenumele real) Tănase preferă parcă anonimatul antrenoratului la un centru de copii și juniori. Este coordonatorul centrului din Galați, orașul său natal.

...În Galații anilor '30 în parcul de lîngă Școala nr. 8, toată puștimea încingea partide de fotbal non-stop. Printre ei, Guță, mititel de statură, dar ager și neobosit, venea primul și pleca ultimul, îndrăgostit literalmente de minge. Ajunsese curînd s-o stăpînească perfect, dînd recitaluri de virtuozitate. Sfera de cauciuc îl asculta vrăjită, se lipea de picior, urca pe coapsă, sălta pe gît, pe umeri, cădea pe călcîi dar niciodată jos. La 13 ani este legitimat la D.V.A. Galați, peste trei ani ajunge la Gloria C.F.R. în prima divizie. Avea numai 16 ani și jumătate! Era vorba de o ascensiune rapidă și încununată de succes, autodirijată prin exigență maximă și lucru virtos. În fond, toate evenimentele decurgeau normal, după ziua aceea de pomină întîmplată cu două veri mai înainte, micul fotbalist fusese refuzat în selecționata orașului, invocîndu-se frăgezimea de vîrstă. Se disputa tradiționala Cupă intermunicipii și Galațiul trebuia să întîlnească Bucureștiul! E drept, toți erau mai zdraveni și cu mustața mijită, dar el se știa cel mai abil și mai pasionat decît toți. A fost trimis în tribună. Și cînd echipele s-au adunat la mijlocul terenului, cînd spectatorii au izbucnit în urale, cînd jucătorii ascultau fanfara cu pieptu-rile bombate de mîndrie, Guță n-a mai putut rezista. S-a refugiat sub tribuna de lemn și timp de o repriză a vărsat lacrimi amare! se simțea umilit. Printre sughițuri a făcut un legămînt: **„Nu mă voi lăsa pînă nu voi ajunge fotbalist mare!".**

GUȚĂ TĂNASE

Și a ajuns! A ajuns să joace cu timpul la Karres Mediaș, alături de Dobay, Baratki, Toni Dascălu, Farkaș, la Jiul Petroșani lîngă Paraschiva și Crîsnic, în înaintarea lui I.C. Oradea, inter, la dreapta lui Vaczi. Tehnica sa fără cusur a rămas marele său atu cu care a desfăcut apărări, a servit coechipieri și a încîntat marele public. Lumea îi zicea „Ufferini", după numele unui celebru prestidigitator al vremii. Dar Guță Tănase mai avea un har, nespectaculos și neștiut de admiratorii săi din tribune. Îi plăcea să dădăcească talentele necoapte, copiii la care întrezărea însușiri certe. Îi lua lîngă el, îi povățuia, le demonstra, le corecta mișcările. Gabor și „Imi" Farkaș de la Petroșani, ca să nu dăm decît două exemple, pot depune mărturie în sensul acesta.

Dar, vremea marilor izbînzi de pe gazon a trecut. Guță Tănase s-a întors acasă la el, pe malul Dunării, prelungindu-și doar elanul și veleitățile de pedagog. A luat în primire juniorii lui F. C. Galați, apoi centrul înființat de federație. Se simte în elementul lui, ARĂTÎND copiilor secretele execuțiilor tehnice considerate dificile. Calitatea de șef îl tîntuiește uneori lîngă dosare și hîrtii. Atunci se încruntă puțin, dar știe că, în compensație, acolo, pe iarbă, productivitatea muncii lui poate fi deplină. De aceea, ca fost mare tehnician, însărcinat cu înzestrarea tehnică a fotbaliștilor de mîine, se simte *omul potrivit la locul potrivit".*

Cînd copiii depășesc pragul junioratului și pleacă pe picioarele lor, are un moment de necaz, ar vrea poate să-i conducă și mai departe căci el doar i-a șlefuit și i-a format. Dar știe că nu e posibil acest lucru și se întoarce la meseria lui, de a lipi aripi micilor învățăcei în tainele marelui fotbal.

I. C.